

Lesní divadlo ve Sloupu v Čechách

Skalní a lesní divadla v Lužických horách

Text: Tomáš Vlček foto: Petr Germanič

Jedním z okouzlujících fenoménů Lužických hor, ale i nedalekého Českosaského Švýcarska jsou skalní či také lesní divadla. Neomezuji se navíc jen na naši stranu hranice, populární jsou tyto Waldbühne také v Sasku, třeba v nedalekém Jonsdorfu.

Pohled za oponu

Není jisté náhodou, že většina skalních a lesních divadel v Lužických horách byla založena ve 20. letech 20. století, kdy skončily útrapy 1. světové války a lidé se chtěli bavit. Naši předkové obzvláště vynikali ve výběru vhodného místa v krajině, jak vidíme u kostelíků, božích muk či kaplíček. Nejinak je tomu i u skalních divadel. Krása lesní samoty se tu snoubí s impozantními skalními stěnami, vzniklymi vlastně uměle, při těžbě pískovce. Dřinu kameníků pak vystřídal hláhol ochotníků. Po roce 1945 ochotnické spolky většinou zanikly a s nimi

i hraní pod širým nebem. Tam, kde byla tato činnost obnovena, jako například ve Sloupu v Čechách, Kytlicích nebo Chřibské, se ukazuje, jak velké lákadlo představují. Ochotnické umění v digitálním věku neztratilo na své atraktivitě, ba právě naopak. Příkladem může být třeba sloupské divadlo. Někteří představení v pravděpodobně nejznámějším lužickohorském letovisku umí zaplnit hlediště až tisícem návštěvníků. Na své vzkříšení teprve čeká divadlo ve Cvikově. Oslavy stého výročí založení v roce 2020, které se v areálu nad pivovarem odehrály, jasně ukázaly

potenciál tohoto amfiteátru a zároveň zájem diváků o toto místo na Zeleném vrchu.

Lesní divadlo Sloup v Čechách

Lesní divadlo ve Sloupu bylo založeno v roce 1921. Divadelní spolek Sloup získal od hraběte Augustina Kinského pozemek, na němž za 50 000 korun postavil divadelní scénu s vytesanými jeskyněmi a průchody. Jeviště bylo na severní straně ukončeno asi 3,5 m vysokou válcovou věží, spojenou se skalním masivem kamennou zdí s pseudogotickou bránou. Slavnostně otevřeno bylo

na svatodušní neděli roku 1921 malířem profesorem Rudolfem Ringelem, autorem návrhu divadla, a hned se zde konalo první představení, Hauptmannovo drama Potopený zvon. Divadlo bylo původně navrženo pro dva tisíce diváků! Po roce 1945 tradice kupodivu nezanikla, dokonce se tu konaly slavnosti sbratření s Lužickými Srby. Hrát se přestalo až na začátku 60. let. Díky intenzivní činnosti sloupského patriota Zdeňka Nedvěda a skupiny asi třiceti dobrovolníků došlo dne 3. června 2001 ke znovuotevření amfiteátru. Předcházela mu nezměrná dřina, desítky jednání s dotčenými orgány, vyvezení mnoha tun suti, vyzdění pískovcových kvádrů, vytvoření elektrické přípojky, přístupových cest, zbudování schodišť, zábradlí a sedaček pro 250 diváků. Činnost zahájilo vystoupení dětí z místní základní a mateřské školy, následovala představení českolipského klubu Jirásek i společnosti Klaunika Bolka Polívky. Nyní patří letní program k nevyhledávanějším prázdninovým akcím na Českolipsku, některá představení navštíví i více než tisíc návštěvníků.

Malé lesní divadlo v Jiřetíně pod Jedlovou

Romantické údolí řeky Kamenice

Vznik lesního divadla v Kytlicích-Mlýnech inicioval místní kulič -Mlýnech inicioval místní kulič skla Franz Marschner, který zde také provozoval malou výletní restauraci. Premiéra se tu konala v roce 1931, místní ochotníci z řad hasičů a školních dětí si vybrali operetu, která zde byla i později velmi populární. Pamětníci uvádějí, že sem tehdy pravidelně chodilo až neuvěřitelných 1000 lidí, postupně sem jezdila hrát i ta nejlepší profesionální divadla, která zpravidla ve spolupráci s místními ochotníky

uváděla výpravné hry. Za 2. světové války byl nucen ochotnický spolek svou činnost ukončit a divadlo postupně chátralo a zarůstalo. Podobně jako třeba ve Cvikově, také zde po obou stranách pódia stály hrázdné domky, ty však již vzaly definitivně za své. Po sametové revoluci se zde začalo nepravidelně hrát a roku 2003 se skupina místních dobrovolníků pustila do obnovy romantického areálu. Díky nim a podpoře obecního úřadu, mnoha dalších institucí i jednotlivců mohlo být divadlo dne 19. července 2003 znovu otevřeno. Kolem pěti set diváků sledovalo pásmo na motivy tří místních pověstí. Amfiteátr se stal domovem festivalů Divadelní Mlýny a Folková Kytlice. Nyní tvoří repertoár zejména pohádky, komedie a hudební pořady, přes letní sezónu se tu odehrává kolem 10 až 12 představení.

Malý div v Jiřetíně pod Jedlovou

Také Jiřetín pod Jedlovou měl před válkou svou lesní scénu. Nacházela se v lesní stráni nad dnešním táborem s chatovou osadou Netopýř, dříve tam byl restaurant Gömerradl. Z divadla však do dnešních dnů

Scéna v Kytlicích-Mlýnech